

Razveza zakonske zveze - Francija

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

KAZALO

- 1 Kakšni so pogoji za razvezo zakonske zveze?
- 2 Kakšni so razlogi za razvezo zakonske zveze?
- 3 Katere so pravne posledice razveze, kar zadeva:
  - 3.1 osebne odnose med zakoncema (na primer priimek);
  - 3.2 razdelitev premoženja zakoncev;
  - 3.3 mladoletne otroke zakoncev;
  - 3.4 obveznost plačevanja preživnine drugemu zakoncu?
- 4 Kaj pravni izraz „prenehanje življenjske skupnosti“ dejansko pomeni?
- 5 Kakšni so pogoji za prenehanje življenjske skupnosti?
- 6 Katere so pravne posledice prenehanja življenjske skupnosti?
- 7 Kaj izraz „razveljavitev zakonske zveze“ dejansko pomeni?
- 8 Kakšni so pogoji za razveljavitev zakonske zveze?
- 9 Katere so pravne posledice razveljavitve zakonske zveze?
- 10 Ali obstajajo alternativni zunajsodni načini reševanja sporov v zvezi z razvezo zakonske zveze, pri katerih ni treba začeti postopka pri sodišču?
- 11 Kje je treba vložiti zahtevek (tožbo) za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente moram priložiti zahtevku?
- 12 Ali lahko dobim pravno pomoč za kritje stroškov postopka?
- 13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo v zvezi z razvezo/prenehanjem življenjske skupnosti/razveljavitvijo zakonske zveze?
- 14 Kaj je treba storiti, da bo odločba o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici, priznana v tej državi članici?
- 15 Pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti /razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?
- 16 Katero pravo se uporablja v postopkih razveze zakonske zveze med zakoncema, ki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Obstajajo štiri vrste razveze zakonske zveze:

- sporazumna razveza zakonske zveze,
- razveza na podlagi strinjanja o prenehanju zakonske zveze ali „razveza na podlagi strinjanja“,
- razveza zaradi nepopravljive nevzdržnosti zakonske zveze,
- razveza iz krivdnih razlogov.

2 Kakšni so razlogi za razvezo zakonske zveze?

- Sporazumno razvezo zakonske zveze lahko zahtevata zakonca, kadar se strinjata glede prenehanja zakonske zveze in sprejmeta vse njegove posledice. V tem primeru jima ni treba razkriti razlogov za razvezo zakonske zveze in morata sodniku v odobritev predložiti le osnutek sporazuma, s katerim se urejajo posledice razveze zakonske zveze. Sodnik zavrne odobritev samo, če niso ustrezno zaščitene koristi otrok ali enega od zakoncev.
- „Razvezo na podlagi strinjanja“ lahko zahteva eden od zakoncev, drugi pa se z njo strinja, ali pa jo skupaj zahtevata oba zakonca. V nasprotju s sporazumno razvezo zakonske zveze se zakonca strinjata s samo razvezo, ne moreta pa se sporazumeti o njenih posledicah. Zato o njih odloči sodnik.
- Razvezo zaradi nepopravljive nevzdržnosti zakonske zveze lahko zahteva eden od zakoncev, če par ob vložitvi zahtevka za razvezo že dve leti ne živi več skupaj. Pri tem se predpostavljata neobstoj skupnega življenja in želja po končanju zakonske zveze.
- Razvezo zakonske zveze iz krivdnih razlogov lahko zahteva eden od zakoncev zaradi dejanj, ki jih je mogoče pripisati drugemu zakoncu, če pomenijo resne ali ponavljajoče se kršitve dolžnosti in obveznosti iz zakonske zveze ter bi bilo zaradi njih nadaljnje skupno življenje nevzdržno.

3 Katere so pravne posledice razveze, kar zadeva:

3.1 osebne odnose med zakoncema (na primer priimek);

- Obveznosti zvestobe, skupnega življenja in zagotavljanja pomoči prenehajo, ko postane sodna odločba o razglasitvi razveze zakonske zveze pravnomočna, tj. ko ni več mogoče vložiti pritožbe.
- Oba zakonca lahko nato skleneta novo zakonsko zvezo.
- Po razvezi zakonske zveze oba zakonca izgubita pravico do uporabe priimka drugega zakonca. Vendar lahko eden od zakoncev še naprej uporablja priimek drugega zakonca, če ta s tem soglaša ali če to dovoli sodnik in če lahko pojasni, zakaj je to zanj ali za otroke še posebej pomembno.

3.2 razdelitev premoženja zakoncev;

- Z razvezo zakonske zveze prenehajo premoženjska razmerja med zakoncema, kjer je to primerno, pa se premoženje deli.
- Razveza zakonske zveze ne vpliva na zakonske koristi, ki veljajo med zakonsko zvezo, ali darila iz obstoječega premoženja. Nasprotno pa se samodejno ukinejo zakonske koristi, ki veljajo ob prenehanju premoženjskih razmerij med zakoncema, smrti enega od zakoncev ali razpolaganju za primer smrti.
- V primeru sporazumne razveze zakonske zveze je pogoj za izdajo odločbe o razvezi zakonske zveze ta, da se zakonca sporazumeta o ureditvi svojih finančnih interesov. Pri drugih oblikah razveze zakonske zveze se lahko zakonca o tem sporazumeta pred izdajo odločbe o razvezi zakonske zveze, vendar to ni obvezno. V tem primeru ureditev nastopi pozneje.

3.3 mladoletne otroke zakoncev;

Razveza zakonske zveze nima posebnih posledic za pravila o izvajanju roditeljske pravice, ki jo načeloma skupaj ohranita oba starša. Lahko pa se sodnik odloči, da izvajanje te pravice zaupa samo enemu od staršev, če je to v skladu z otrokovo koristjo.

Vsak od staršev mora še naprej prispevati k otrokovemu preživljanju in izobraževanju. Prispeva lahko v obliki preživitve, ki jo eden od staršev plačuje drugemu staršu, lahko pa tudi v obliki popolnega ali delnega neposrednega kritja stroškov za otroka. Prispevek se lahko plačuje tudi v obliki pravice do uporabe in stanovanjske pravice.

3.4 obveznost plačevanja preživitve drugemu zakoncu?

Opomba: Plačevanje preživitve enega zakonca drugemu zakoncu je začasni ukrep, tj. preživitve se plačuje samo do izdaje odločbe o razvezi zakonske zveze. Po tem lahko eden od zakoncev od drugega zahteva samo plačilo nadomestila („*prestation compensatoire*“) ali odškodnine.

- To nadomestilo je namenjeno izravnavi razlik v življenjskih razmerah zakoncev, ki so morda nastale zaradi nevdržnosti zakonske zveze. Višino nadomestila določi sodnik, in sicer glede na dohodek in potrebe vsakega od zakoncev. Po naravi je to pavšalni znesek, ki se načeloma plačuje v obliki kapitala:
  - bodisi s plačevanjem denarnega zneska, pri čemer se je treba dogovoriti o načinu plačevanja;
  - bodisi z začasno ali dosmrtno prepustitvijo premoženja v obliki lastništva, pravice do uporabe ali užitka.

Izjemoma se lahko nadomestilo odobri v obliki dosmrtna rente, ki se lahko v primeru spremembe sredstev ali potreb zakoncev zniža.

- Zakoncu se lahko dodeli odškodnina, če ima razveza zakonske zveze zanj še posebej hude posledice:
  - kadar je bil nasprotna stranka v postopku za razvezo zakonske zveze zaradi nepopravljive nevdržnosti zakonske zveze in sam ni vložil zahtevka za razvezo
  - ali kadar se razveza zakonske zveze razglasi zoper drugega zakonca, ki je zanj izključno kriv.

(Glej „Preživninski zahtevki – Francija“.)

4 Kaj pravni izraz „prenehanje življenjske skupnosti“ dejansko pomeni?

Prenehanje življenjske skupnosti je pravna ureditev, s katero prenehajo nekatere obveznosti iz zakonske zveze, kot je dolžnost skupnega življenja, medtem ko se zakonska zveza ne razveže. Sklenitev nove zakonske zveze torej ni mogoča, dolžnost zagotavljanja pomoči pa se ohrani.

5 Kakšni so pogoji za prenehanje življenjske skupnosti?

- Okoliščine in postopek so enaki kot pri razvezi zakonske zveze.
- Načeloma lahko zakonec, zoper katerega je vložen zahtevek za prenehanje življenjske skupnosti, vložiti nasprotno tožbo za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti, zakonec, zoper katerega je vložen zahtevek za razvezo zakonske zveze, pa lahko vložiti zahtevek za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti.
- V primeru razveze zaradi nepopravljive nevdržnosti zakonske zveze ni mogoče vložiti nasprotne tožbe za prenehanje življenjske skupnosti, temveč se lahko vložijo samo zahtevki za razvezo zakonske zveze.
- Če se tožba za razvezo zakonske zveze in zahtevek za prenehanje življenjske skupnosti vložita sočasno, sodnik najprej obravnava tožbo za razvezo zakonske zveze. Samo če ne izda odločbe o razvezi zakonske zveze, preizkusi še zahtevek za prenehanje življenjske skupnosti. Če sta oba zahtevka vložena iz krivdnih razlogov, ju sodnik obravnava hkrati, in če jima ugoditi, izda odločbo o razvezi zakonske zveze na podlagi deljene krivde.

6 Katere so pravne posledice prenehanja življenjske skupnosti?

Posledice prenehanja življenjske skupnosti

- S prenehanjem življenjske skupnosti se konča dolžnost skupnega življenja, ohranijo pa se dolžnosti zagotavljanja pomoči, podpore in zvestobe. Prav tako lahko žena še naprej uporablja možev priimek, razen če sodnik odloči drugače. Dolžnost zagotavljanja podpore pomeni, da se lahko od enega od zakoncev zahteva, naj drugemu plačuje preživnino, če jo ta potrebuje. Znesek tega nadomestila se določi ne glede na krivdo, razen če je preživninski upravičenec med zakonsko zvezo hudo kršil svoje dolžnosti. Namesto preživnine se lahko izplača glavnica, če premoženje preživninskega zavezanca to omogoča.
- Kar zadeva premoženje, s sodno odločbo tako kot pri razvezi zakonske zveze preneha in se razveljavijo premoženjska razmerja med zakoncema. Premoženje zakoncev se razdeli.
- Če eden od zakoncev umre, se dedne pravice drugega zakonca ne spremenijo in se uporabijo zakonske določbe v zvezi s preživnim zakoncem. V primeru sporazumnega prenehanja življenjske skupnosti pa lahko zakonca v sporazum vključita odpoved dednim pravicam.

Sprememba prenehanja življenjske skupnosti v razvezo zakonske zveze

Na zahtevo enega od zakoncev se lahko sodna odločba o prenehanju življenjske skupnosti spremeni v sodno odločbo o razvezi zakonske zveze, če prenehanje življenjske skupnosti traja dve leti. V takem primeru sodnik izda odločbo o razvezi zakonske zveze in odloči o njenih posledicah. Razlogi za prenehanje življenjske skupnosti postanejo razlogi za razvezo zakonske zveze. Dodelitve krivde ni mogoče spremeniti.

Vsako prenehanje življenjske skupnosti se lahko na zahtevo obeh zakoncev spremeni v sporazumno razvezo zakonske zveze. Sporazumno prenehanje življenjske skupnosti pa je mogoče spremeniti samo v sporazumno razvezo zakonske zveze.

7 Kaj izraz „razveljavitev zakonske zveze“ dejansko pomeni?

Z razveljavitvijo zakonske zveze, za katero je potrebna sodna odločba, se za nazaj prekličejo vse posledice zakonske zveze, kot da ta ne bi nikoli obstajala.

V tem se razlikuje od razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti, katerih posledice se čutijo samo v prihodnosti.

8 Kakšni so pogoji za razveljavitev zakonske zveze?

Razlogi za razveljavitev zakonske zveze so različni, odvisno od tega, ali gre za izpodbojno zakonsko zvezo (s sklicevanjem na privolitev v zmoti ali neobstoj dovoljenja oseb, ki bi morale dovoliti sklenitev zakonske zveze) ali nično zakonsko zvezo (če ni izpolnjen pogoj javnega reda).

Izpodbojna zakonska zveza

Mogoči so trije primeri:

- zmeta glede osebe ali njenih bistvenih lastnosti,
- prisila,
- neobstoj dovoljenja oseb, ki bi morale dovoliti sklenitev zakonske zveze.

Zahtevek za razveljavitev lahko vložijo samo nekatere osebe: zakonec, katerega privolitev je bila dana v zmoti ali ki je bil ob sklenitvi zakonske zveze poslovno nesposoben, in osebe, ki bi morale dovoliti sklenitev zakonske zveze, ali državni tožilec.

Zahtevek za razveljavitev je dopusten samo, če je vložen v petih letih od dneva sklenitve zakonske zveze ali dneva, ko je zakonec pridobil popolno svobodo ali spoznal svojo zmoto.

Nična zakonska zveza

Popoln neobstoj privolitve, zakonska zveza mladoletnih oseb, bigamija, krvoskrunstvo, odsotnost enega od zakoncev pri sklenitvi zakonske zveze, nepristojnost matičarja in skrivna zakonska zveza.

Zahtevek lahko v 30 letih vloži katera koli zainteresirana stran ali državni tožilec.

9 Katere so pravne posledice razveljavitve zakonske zveze?

Posledice so enake ne glede na to, ali gre za izpodbojno ali nično zakonsko zvezo.

- Osebne in premoženjske posledice sklenitve zakonske zveze so preklicane, saj se šteje, da zakonska zveza ni nikoli obstajala. Če na primer eden od zakoncev umre, drugi zakonec z razveljavitvijo zakonske zveze izgubi vse dedne pravice.

Vendar je to načelo mogoče omiliti, če je vsaj eden od zakoncev ob sklenitvi zakonske zveze ravnal v dobri veri. V tem primeru „domnevna“ zakonska zveza ostane nična in neveljavna, vendar se šteje, da je bila preprosto razvezana. Zato se ohranijo vse civilnopravne, osebne in finančne posledice, ki so nastale pred izdajo odločbe o razveljavitvi.

- Razveljavitev zakonske zveze staršev nima pravnih posledic za otroke, njihov položaj pa se obravnava kot v primeru razveze zakonske zveze.

10 Ali obstajajo alternativni zunajsodni načini reševanja sporov v zvezi z razvezo zakonske zveze, pri katerih ni treba začeti postopka pri sodišču?

Razveza zakonske zveze in njene posledice morajo biti urejene s sodno odločbo.

Razen če gre za sporazumno razvezo zakonske zveze, mora sodnik med postopkom urediti pravni postopek. Predlaga lahko mediacijo. Zanj je pooblaščen fizična oseba ali združenje, ki zasliši stranki, sooči njuna stališča in jima pomaga rešiti spor.

Po mediaciji lahko stranki, ki sta dosegli dogovor, tega predložita v odobritev sodniku.

11 Kje je treba vložiti zahtevek (tožbo) za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente moram priložiti zahtevku?

Kje je treba vložiti zahtevek?

- Zahtevki za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti

Ti zahtevki imajo obliko predloga, ki ga odvetnik predloži sodnemu uradniku okrožnega sodišča („*Tribunal de grande instance*“).

Krajevno pristojno je:

- sodišče v kraju stalnega prebivališča družinskih članov;
- če zakonca ne živita skupaj in izvajata skupno starševsko odgovornost, sodišče v kraju stalnega prebivališča zakonca, s katerim živijo mladoletni otroci;
- če zakonca ne živita skupaj in starševsko odgovornost izvaja samo eden od njiju, sodišče v kraju stalnega prebivališča tega zakonca;
- v drugih primerih sodišče v kraju stalnega prebivališča zakonca, ki ni vložil zahtevka;
- v primeru skupnega zahtevka je, odvisno od izbire zakoncev, pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča enega od zakoncev.
- Zahtevki za razveljavitev zakonske zveze

Razveljavitev zakonske zveze se zahteva pri okrožnem sodišču v kraju stalnega prebivališča toženca. Ima obliko sodnega poziva, ki ga vroči sodni izvršitelj.

Dokumenti, ki jih je treba predložiti

- Zahtevki za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti

V vseh zadevah, povezanih z razvezo zakonske zveze, morata zakonca zagotoviti vse podatke, potrebne za njuno identifikacijo in opredelitev njenega sklada zdravstvenega zavarovanja, ter podatke o službah in organizacijah, ki jima zagotavljajo plačila, pokojnino ali druge prejemke.

Če se pri sodniku vložijo zahtevki za nadomestilo, morata zakonca predložiti častno izjavo, s katero potrjujeta točnost podatkov o svojih dohodkih, sredstvih, premoženju in življenjskih razmerah.

V primeru sporazumne razveze zakonske zveze v zahtevku ni treba navesti razlogov za razvezo, priložiti pa mu je treba datiran sporazum, ki so ga podpisali zakonca in njun(-a) odvetnik(-a), s katerim se urejajo vse posledice razveze zakonske zveze in ki po potrebi vključuje izjavo o prenehanju premoženjskih razmerij med zakoncema („*état liquidatif du régime matrimonial*“).

V drugih primerih v zahtevku ni treba navesti niti pravne podlage niti razlogov za razvezo, po potrebi pa je treba vanj vključiti predloge za začasne ukrepe.

- Zahtevki za razveljavitev zakonske zveze

Posebni dokumenti se ne zahtevajo.

12 Ali lahko dobim pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Pridobitev popolne ali delne brezplačne pravne pomoči je odvisna od finančnih sredstev zadevne osebe (glej „Pravna pomoč – Francija“).

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo v zvezi z razvezo/prenehanjem življenjske skupnosti/razveljavitvijo zakonske zveze?

Zoper te odločbe je mogoče začeti običajne pritožbene postopke.

14 Kaj je treba storiti, da bo odločba o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici, priznana v tej državi članici?

Odločbe, izdane v postopku za razvezo zakonske zveze, se samodejno priznajo, ne da bi bilo treba začeti kakršen koli poseben postopek.

15 Pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti /razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Za izpodbijanje priznanja takih odločb se lahko pri okrožnem sodišču vloži tožba za neizvršljivost („*action en inopposabilité*“). Odločba o neizvršljivosti je podlaga za izpodbijanje morebitnega poznejšega zahtevka za eksekvato, ki ga vloži nasprotna stranka (tj. zahtevak, da se v Franciji razglasi izvršljivost odločbe, izdane v drugi državi). V nasprotnem primeru je zavrnitev enakovredna eksekvaturi.

Postopek je enak kot pri tožbi za eksekvato.

16 Katero pravo se uporablja v postopkih razveze zakonske zveze med zakoncema, ki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

V skladu z določbami Uredbe (EU) št. 1259/2010 z dne 20. decembra 2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti, lahko pravo, ki se uporabi v postopku za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti, izbereta zakonca.

Če ga ne izbereta, se v postopku za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti uporabi pravo države:

- običajnega prebivališča zakoncev v trenutku, ko se je začel postopek pred sodiščem, ali če to ni mogoče,
- zadnjega običajnega prebivališča zakoncev, če več kot eno leto pred začetkom postopka pred sodiščem tam nista nehala prebivati in če eden od njiju ob začetku sodnega postopka tam še vedno prebiva, ali če to ni mogoče,
- katere državljana sta oba zakonca v trenutku, ko se je začel postopek pred sodiščem, ali če to ni mogoče,
- v kateri se je začel postopek pred sodiščem.

Če pa se zahtevak nanaša na spremembo prenehanja življenjske skupnosti v razvezo zakonske zveze, se za razvezo zakonske zveze uporabi pravo, ki se je uporabilo za prenehanje življenjske skupnosti, razen če se zakonca dogovorita drugače.

Sorodne povezave

[Spletišče ministrstva za pravosodje](#)

[Spletišče Legifrance](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 30/11/2018